

Nr 632.

Av herrar **Bengtsson** i Halmstad och **Bengtsson** i Varberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 163, med förslag till förordning angående kostnadsfria eller prisnedsatta läkemedel m. m.

Genom den läkemedelsreform, som Kungl. Maj:t har föreslagit i och med framläggandet av proposition nr 163, får staten ett ökat intresse av att vidtaga en förändring av vårt apoteksväsende och läkemedelsindustri, så att läkemedelskostnaderna kan nedbringas till lägsta möjliga nivå.

För apoteksnäringen råder som bekant ett egenartat förhållande. Beredningen av och handeln med läkemedel har sedan gammalt varit föremål för viss statlig tillsyn och kontroll, men trots detta och säkerligen med rätta har det sedan länge ansetts, att prisnivån på läkemedel har varit alltför hög. Orsaken får väl främst sökas i att såsom samhällskontrollen nu kommit att utövas har den snarare bidragit till att konservera gamla organisations- och framställningsmetoder än att skapa en läkemedelsframställning byggd på en modern och ändamålsenlig fabrikations- och försäljningsorganisation.

Redan 1944 framlade herr Edberg m. fl. en motion i riksdagen vari man framhöll, att »trots alla utredningar och trots den ständigt återkommande tanken på en centralanstalt för droghandeln och läkemedelsberedningen har ingen verkligt genomgripande förändring skett. I stort sett står apoteksväsendet och stampar på samma fläck som när 1912 års apotekskommitté begynte sitt arbete. Läkemedelsindustriens utveckling har inte givit impulsen till några nämnvärda rationaliseringar. Konsumenterna torde ej heller finna, att något mera påtagligt förbilligande ägt rum.»

Den senare tillsatta »1946 års läkemedelsutredning» avlämnade år 1951 sitt utredningsresultat, och av utredningens undersökningar framgår att motionärernas kritik av förhållandena inom berörda område var i allt väsentligt riktig, och utredningen blev också enig om att föreslå ett förstärkt utredningsarbete av apoteksnäringen. I ett särskilt avgivet yttrande av herrar Roth och Hemming förordades även statsmonopol på partihandeln med apoteksvaror och första klassens gifter i den mån den avser apotekens försörjning med sådana varor.

Situationen kommer nu att bli en annan så till vida, att sedan läkemedelsreformen genomförts kommer staten att få ett direkt ekonomiskt intresse av att läkemedelskostnaderna hålles nere vid lägsta möjliga nivå, ett intresse som givetvis kan delas av de sjukförsäkrade, av arbetsgivarna som skall

bidraga till sjukförsäkringen, av våra landsting och kommunala vårdinrättningar. Med andra ord, här föreligger det ett stort allmänt intresse av att få fram en så rationell framställnings- och försäljningsorganisation som det över huvud taget är möjligt att skapa.

Men det är inte enbart på denna punkt som besparingar kan åstadkommas. Sedan länge har det anmärkts på att nuvarande system uppmuntrar till användandet av dyrare läkemedel än som nödvändigt är, därför att vinstintresset kan vara större än viljan att frambringa de billigare men ur funktionssynpunkt fullt likvärdiga preparaten. Här kan säkerligen också en del göras. Rent allmänt bör det kunna tilläggas, att i vårt land har vi alltid försökt hålla de privata vinstintressena utanför sjukvårdens område, och sak samma bör gälla vår läkemedelsförsörjning. Vi hemställer därför,

att riksdagen i samband med behandlingen av propositionen nr 163 måtte hemställa hos Kungl. Maj:t om ett förslag till förstatligande av apoteksnäringen och läkemedelsindustrien efter i stort sett de riktlinjer som 1946 års läkemedelsutredning anvisade.

Stockholm den 24 mars 1954.

Tore Bengtsson,
Halmstad.

Ingemund Bengtsson,
Varberg.